КОМИТЕТ
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ПО ОХРАНЕ ОБЪЕКТОВ
КУЛЬТУРНОГО НАСЛЕДИЯ

ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МӘДӘНИ
МИРАС ОБЪЕКТЛАРЫН
САКЛАУ КОМИТЕТЫ

ПРИКАЗ **БОЕРЫК**

05.09.2024 № 449-П

Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Кремль урамы 9 нчы йорт адресы буенча эзләп табылган «П. Г. Каменев-Крупенниковлар йорты», 1774 ел, 1843 ел, арх. В. И. Кафтырев, П. Г. Пятницкий, мәдәни мирас объектын, Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Кремль урамы 9 нчы йорт адресы буенча урнашкан «П. Г. Каменев-Крупенниковлар-Чернояровларның кибетле йорты», 1774 ел, 1843 ел, арх. В. И. Кафтырев, П. Г. Пятницкий төбәк өчен әһәмиятле мәдәни объект сыйфатында, Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) бердәм дәүләт реестрына кертү, мәдәни мирас объектының сак предметын билгеләү, чикләрен раслау турында

2002 нче елның 25 нче июнендә гамәлгә кергән 73-ФЗ номерлы «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләр) турында»гы Федераль законы, 2005 нче елның 1 нче апрелендә гамәлгә кергән 60-ТРЗ номерлы «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында»гы Татарстан Республикасы Законы, дәүләт тарихи-мәдәни экспертизасының 2024 елның 17 нче июленә караган уңай бәяләмәсенә нигезләнеп боерам:

1. Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Кремль урамы 9 нчы йорт адресы буенча эзләп табылган «П. Г. Каменев-Крупенниковлар йорты», 1774 ел, 1843 ел, арх. В. И. Кафтырев, П. Г. Пятницкий, мәдәни мирас объектын, Татарстан

Республикасы, Казан шәһәре, Кремль урамы 9 нчы йорт адресы буенча урнашкан «П. Г. Каменев-Крупенниковлар-Чернояровларның кибетле йорты», 1774 ел, 1843 ел, арх. В. И. Кафтырев, П. Г. Пятницкий төбәк өчен әһәмиятле мәдәни объект сыйфатында, Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) бердәм дәүләт реестрына кертергә

2. Әлеге боерыкка караган 1 нче кушымта нигезендә, Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Кремль урамы 9 нчы йорт адресы буенча урнашкан «П. Г. Каменев-Крупенниковлар-Чернояровларның кибетле йорты», 1774 ел, 1843 ел, арх. В. И. Кафтырев, П. Г. Пятницкий төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объектының чикләрен расларга.

3. Әлеге боерыкка караган 2 нче кушымта нигезендә, Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Кремль урамы 9 нчы йорт адресы буенча урнашкан «П. Г. Каменев-Крупенниковлар-Чернояровларның кибетле йорты», 1774 ел, 1843 ел, арх. В. И. Кафтырев, П. Г. Пятницкий төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объектының сак предметын расларга.

4. Мәдәни мирас объектларын һәм шәһәр төзелеше эшчәнлеген исәпкә алу бүлегенә, күрсәтелгән мәдәни мирас объекты территориясе чикләре турында белешмәләрне, күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына һәм Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренең) бердәм дәүләт реестрына кертүне тәэмин итәргә.

5. Боерыкның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

Рәис И.Н. Гущин

Татарстан Республикасы Мәдәни мирас объектларын саклау комитетының 2024 елның 5 нче сентябрендәге 449-П номерлы боерыгына караган 1 нче кушымта

Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Кремль урамы 9 нчы йорт адресы буенча урнашкан «П. Г. Каменев-Крупенниковлар-Черноязровларның кибетле йорты», 1774 ел, 1843 ел, арх. В. И. Кафтырев, П. Г. Пятницкий төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объектының

территориясе чикләре

Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Кремль урамы 9 нчы йорт адресы буенча урнашкан «П. Г. Каменев-Крупенниковлар-Черноязровларның кибетле йорты», 1774 ел, 1843 ел, арх. В. И. Кафтырев, П. Г. Пятницкий төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объектының

территория чикләре картасы (схемасы)

Масштабы 1:1000

Шартлы билгеләр:

	- мәдәни мирас объекты территориясе чиге
	- мәдәни мирас объекты территориясе
1	- мәдәни мирас объекты территориясе чикләренең характерлы ноктасы
	- җир кишәрлегенең ЕГРН мәгълүматларына нигезләнгән чикләре
16:50:010307:608	- җир кишәрлегенең кадастр номеры

Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Кремль урамы 9 нчы йорт адресы буенча урнашкан «П. Г. Каменев-Крупенниковлар-Чернояровларның кибетле йорты», 1774 ел, 1843 ел, арх. В. И. Кафтырев, П. Г. Пятницкий төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты чикләренең
текст тасвирланмасы

Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Кремль урамы 9 нчы йорт адресы буенча урнашкан «П. Г. Каменев-Крупенниковлар-Чернояровларның кибетле йорты», 1774 ел, 1843 ел, арх. В. И. Кафтырев, П. Г. Пятницкий төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты чикләре түбәндәге урыннардан уза:

Чикнең узу урыны		Чикнең узу урынының тасвирламасы
ноктадан	ноктага кадәр	
1	2	Кремль һәм Миславский урамнары киселешендә урнашкан 1 нче ноктадан, Миславский урамы буйлап, 2 нче ноктага 12,8 метр җир барып җитмичә;
2	3	2 нче ноктадан, 16:50:010307:608 кадастр номерлы җир кишәрлегенең чиге буйлап көньяк-көнчыгыш юнәлештә, 3 нче ноктага 305,1 метрбарып җитмичә;
3	4	Квартал эчендәге чик буенча, 3 нче ноктадан төньяк-көнчыгыш юнәлештә, 4 нче ноктага 8,6 метр барып җитмичә;
4	9	Квартал эчендәге чик буенча, 4 нче ноктадан көньяк-көнчыгыш юнәлештә, 9 нчы ноктага 80,8 метр барып җитмичә;
9	10	Чернышевский урамы буйлап, 9 нчы ноктадан көньяк-көнбатыш юнәлештә, 10 нчы ноктага 21,2 метр барып җитмичә;
10	1	Кремль урамы буйлап, 10 нчы ноктадан төньяк-көнбатыш юнәлештә, 1 нчы ноктага 113,6 метр барып җитмичә.

Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Кремль урамы 9 нчы йорт адресы буенча урнашкан «П. Г. Каменев-Крупенниковлар-Черноярповларның кибетле йорты», 1774 ел, 1843 ел, арх. В. И. Кафтырев, П. Г. Пятницкий төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты чикләренең характерлы нокталар таблицасы

№ п/п	Җирле координаталар системасындагы характерлы нокталарның координаталары (МСК-16)	
	X	Y
1.	476472.92	1304984.83
2.	476483.44	1304992.14
3.	476463.37	1305020.91
4.	476470.18	1305026.13
5.	476464.62	1305034.32
6.	476463.07	1305033.10
7.	476441.15	1305064.49
8.	476428.18	1305082.28
9.	476423.24	1305089.42
10.	476406.22	1305076.73
1.	476472.92	1304984.83

Татарстан Республикасы
Мәдәни мирас
объектларын саклау
комитетының 2024 елның
5 нче сентябрендәге 449-П
номерлы боерыгына
караган 2 нче кушымта

Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Кремль урамы 9 нчы йорт адресы буенча урнашкан «П. Г. Каменев-Крупенниковлар-Черноярovларның кибетле йорты», 1774 ел, 1843 ел, арх. В. И. Кафтырев, П. Г. Пятницкий төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объектының

сак предметы*

1. Бинаның урнашу урыны (Кремль, Мислав, Чернышевский урамнарының кызыл сызыгын тоташтыра).

2. Бинаның план буенча турыпочмаклы үзгәрүчән катлы булган күләм-киңлек композициясе (Кремль урамы ягыннан бина ике катлы, ишегалды ягыннан ярымподваллы һәм мансардалы дүрт катлы); түбәдәге кәрнизләр һәм аттиклар буенча биеклек билгеләре (сак предметы схемасы нигезендә).

3. Ике түбәнең урнашу урыны, аларның конфигурациясе һәм түбә япмасының характеры – вальма, шул исәптән түбәнең сырты буенча биеклек билгеләре, тавыш тәрәзәләре (югалтылган), мич торбалары (югалтылган); түбә япмасы материалы – табаклы тимер.

4. Фасадларның композицион чишелеше һәм архитектур-сәнгати бизәлеше, тәрәзә һәм ишек уемнарының урнашуын, формасын, үлчәмен, бизәлешен дә кертеп (сак предметы схемалары нигезендә):

4.1. Кремль урамындагы төп фасадның сул ягындагы композицион һәм архитектур-сәнгати бизәлеш: беренче каттагы тирән булмаган куышлардагы турыпочмаклы тәрәзә уемнары; икенче каттагы биек турыпочмаклы тәрәзә уемнары; мансард катындагы ярымтүгәрәк тәрәзә уемы; икенче каттагы балкон ишеге һәм аның ян-якларында ике тәрәзә уемы булган үзәк уем; балкон астында урнашкан беренче кат дәрәҗәсендәге ишек уемы; фасад почмагындагы катлаулы декоратив композицияле рустован калак (үсемлек гирляндасы белән рамланган өч сызык өстендәге түгәрәк); ике кат биеклектәге ике калак сөяге кадуцей рәвешендәге барельеф белән (ике елан белән уралган таяк), аста калак базага таяна; фризлы каннелюрлы һәм аста үсемлек гирляндасы рәвешендәге барельеф белән уралган стильләштерелгән капительле пилястралар аста базага таяна; икенче кат дәрәҗәсендә тонык киртәле ике балкон бер-берсе өстендә урнашкан кат һәм мансардалар (икенче каттагы балкон киртәсе югалган); кәкре сызыклы түбәле аттик; яссы горизонталь кат ара тартыру җайланмасы; икенче катның тәрәзә уемнары янында профильле сандриклар һәм профильле тәрәзә төбе булган йөзлекләр (йөзлекләрнең өске почмаклары түгәрәк һәм сызыклардан торган геометрик абстракт композиция белән бизәлгән); икенче катның тәрәзәләре астында

барельеф композиция белән бизәлгән декоратив филенкалар (геометрик (абстракт) һәм үсемлекләрдән ясалган бизәкләр белән әйләндереп алынган елан мыеклы албасты битлекләре); валикның горизонталь рәтләре өстеннән иониклар рәте урнашкан профильле кәрниз; кырыйлары калевка белән рамланган, озынайтылган кәрниз астында фризда урнашкан катлаулы формалы куыш;

4.2. Кремль урамындагы ян-якларында ике ризалитлы төп фасадның үзәк өлешенең композицион чишелеше, архитектур-сәнгати бизәлеше: беренче каттагы куышларда турыпочмаклы тәрәзә уемнары, алар өстендә рустовланган арка сыман аркылы ятмалар рәвешендәге декор; кат ара профильле билбау; икенче каттагы биек турыпочмаклы тәрәзә уемнары, , икенче катның тәрәзә уемнарын уратып алган сандриклар ярдәмендә беркетелгән профильле йөзлекләр; тәмамлаучы профильле кәрниз;

4.3. Кремль урамындагы төп фасадның уң ягының композицион чишелеше (тугыз тәрәзә күчәрле фасад), архитектур-сәнгати бизәлеше: беренче һәм икенче катларның урнашкан турыпочмаклы тәрәзә уемнары; беренче катның дүрт тәрәзә уемының өске кыры квадратлар торган билбау белән бизәлгән; кат араларында профильле пояс; чыгып торган яссы билбау, тәрәзә төбендәге тумбалар - икенче катның тәрәзә уемнары астында; профильле биек түбә кәрнизе;

4.4. Чернышевский урамындагы фасадның композицион чишелеше, архитектура-сәнгати бизәлеше: беренче һәм икенче катлардагы куышларда урнашкан турыпочмаклы тәрәзә уемнары; беренче каттагы сул куышның өске кыры почмаклар квадратлар белән бизәлгән билбау; беренче кат биеклегендә урнашкан «колаклы» яссы йөзлекләр; профильле рәвешендәге кат арасын тоташтыру җайланмасы; түбә астындагы профильле кәрниз; икенче каттагы тәрәзә уемнары астында урнашкан, дивар яссылыгыннан чыгып торган тәрәзә төбе тумбалары.

4.5. Сигез тәрәзә күчәре булган, тәбәнәк ике катлы төньяк-көнчыгыш фасадның композицион чишелеше, архитектур-сәнгати бизәлеше: беренче һәм икенче катларда турыпочмаклы тәрәзә уемнары; беренче, икенче һәм подвал катларында тәрәзә һәм ишек уемнары урнашкан куышлар; подвал биеклегендәге аскы кыры аркалы булган, яссы филенка рәвешендәге декоратив элемент; беренче кат куышларында «колаклы» яссы йөзлек; югары профильле түбә кәрнизе

4.6. Төньяк-көнчыгыш фасадның төп өлешенең композицион чишелеше, архитектур-сәнгати бизәлеше: мансард катындагы, квадрат формадагы тәрәзә уемнары; икенче каттагы биек турыпочмаклы тәрәзә уемнары; беренче кат биеклегендә урнашкан аркалы аркылы тәрәзә уемнары; өске подвал биеклегендә урнашкан турыпочмаклы биек булмаган тәрәзә уемнары; ике подвал биеклеге булган, фасадның урта өлешендә, подваллар биеклегендә урнашкан, аркалы түбә белән тәмамлана торган өч зур куыш; куышлар арасындагы калаклар; беренче һәм икенче катларның тәрәзә уемнары астында, тәрәзә төбе биеклегендә уза торган профильле билбаулар; икенче катның биек тәрәзә уемнарын уратып алган, сандрик белән бизәлгән профильле йөзлекләр; профильле биек түбә кәрнизе;

4.7. Миславский урамындагы фасадның композицион чишелеше, архитектура-сәнгати бизәлеше: икенче каттагы биек турыпочмаклы тәрәзә уемнары һәм беренче каттагы турыпочмаклы тәрәзә уемнары; подвал катының чыгып торган яссылыгы; беренче кат биеклегендәге руст (югалтылган); икенче каттагы тәрәзә уемнары астындагы, тәрәзә төбеннән уза торган тумбалы нечкә декоратив пояс; икенче катның биек тәрәзә уемнарын уратып алган ике, кронштейнга беркетелгән, сандриклар белән бизәлгән профильле йөзлекләр; бинаның Кремль урамындагы почмагында өзелә торган, беренче һәм икенче катлар арасында, ике катны тарттырып торучы җайланма; югары профильле кәрниз.

5. Фасад өслегенең бизәлеш материалы һәм характеры: буяулы шома штукатурка; Миславский урамындагы фасадның беренче катындагы руст (югалтылган).

6. Тәрәзә һәм ишек уемнарының урнашу урыны, геометриясе, столяр тутыру бизәлешенең характеры (югалтылган); материалы - агач.

7. Капиталь диварлар, терәк конструкцияләр һәм араталар, шул исәптән гөмбәзле араталар (сак предметы схемасы нигезендә) чикләрендә бина интерьерларының пространство-планлаштыру структурасы.

8. Бинаның конструктив схемасы: капиталь диварлар, араталар, терәк диварлар – аларның конструкцияләре һәм материалы (кирпеч); подвал биеклегендәге цилиндр формасындагы гөмбәзләр; беренче каттагы җилкәнле, цилиндр формасындагы гөмбәзләр; икенче катның бер бүлмәсендәге металл балкалар буенча «Монье» гөмбәзләре; икенче катның яссы түшәмәләре (сак предметы схемасы буенча).

9. Үзәк баскычның урнашу урыны (сак предметы схемасы нигезендә).

10. Икенче кат бүлмәләредәге түшәмнең һәм мансардаларны тарттыру җайланмалары (сак предметы схемасы нигезендә).

*Сак предметы объектны комплекслы тикшергәндә, шулай ук реставрация эшләрен башкару процессында төгәлләштерелергә һәм өстәмәлмәләр кертелергә тиеш.

Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Кремль урамы 9 нчы йорт адресы буенча урнашкан «П. Г. Каменев-Крупенниковлар-Чернояровларның кибетле йорты», 1774 ел, 1843 ел, арх. В. И. Кафтырев, П. Г. Пятницкий төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объектының
сак предметы таблицасы

№	Сак предметы	Төп элементларны фотофиксацияләү/график материаллар
1.	Бинаның урнашу урыны (Кремль, Мислав, Чернышевский урамнарының кызыл сызыгын тоташтыра).	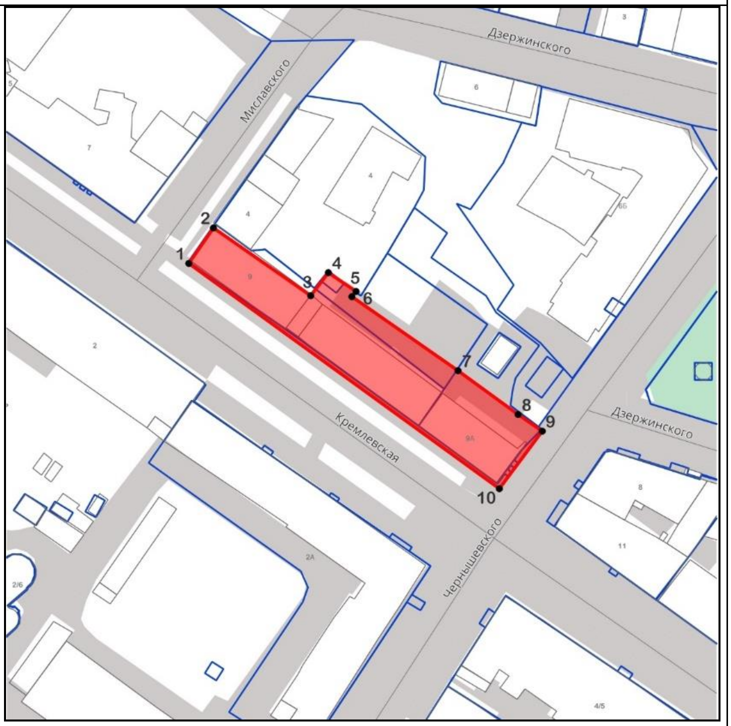 Шартлы билгеләр: - каралучы объект 1 нче рәсем. Объектның урнашу урыны
2.	Бинаның план буенча турыпочмаклы үзгәрүчән катлы булган күләм-киңлек композициясе (Кремль урамы ягыннан бина ике катлы, ишегалды ягыннан ярымподваллы һәм мансардалы дүрт катлы); түбәдәге кәрнизләр һәм аттиклар буенча биеклек билгеләре (сак предметы схемасы нигезендә	 2 нче рәсем. Кремль урамы ягы күренеше

3 нче рәсем. Кремль урамы ягы күренеше

4 нче рәсем. Чернышевский урамы ягы күренеше

5 нче рәсем. Ишегалды ягы күренеше

6 нчы рәсем. Ишегалды фасады

3.	Ике түбәнең урнашу урыны, аларның конфигурациясе һәм түбә япмасының характеры – вальма, шул исәптән түбәнең сырты буенча биеклек билгеләре, тавыш тәрәзәләре (югалтылган), мич торбалары (югалтылган); түбә япмасы материалы – табаклы тимер.	 7 нче рәсем. Өске күренеш
4.	Фасадларның композицион чишелеше һәм архитектур-сәнгати бизәлеше, тәрәзә һәм ишек уемнарының урнашуын, формасын, үлчәмен, бизәлешен дә кертеп (сак предметы схемалары нигезендә):	–
4.1.	Кремль урамындагы төп фасадның сул ягындагы композицион һәм архитектур-сәнгати бизәлеш: беренче каттагы тирән булмаган куышлардагы турыпочмаклы тәрәзә уемнары; икенче каттагы биек турыпочмаклы тәрәзә уемнары; мансард катындагы ярымтүгәрәк тәрәзә уемы; икенче каттагы балкон ишеге һәм аның ян-якларында ике тәрәзә уемы булган үзәк уем; балкон астында урнашкан беренче кат дәрәҗәсендәге ишек уемы; фасад почмагындагы	 8 нче рәсем. Кремль урамындагы төп фасадның сул ягы

	катлаулы декоратив композицияле рустован калак (үсемлек гирляндасы белән рамланган өч сызык өстендәге түгәрәк); ике кат биеклектәге ике калак сөяге кадуцей рәвешендәге барельеф белән (ике елан белән уралган таяк), аста калак базага таяна; фризлы каннелюрлы һәм аста үсемлек гирляндасы рәвешендәге барельеф белән уралган стильләштерелгән капительле пилястралар аста базага таяна; икенче кат дәрәҗәсендә тонык киртәле ике балкон бер-берсе өстендә урнашкан кат һәм мансардалар (икенче каттагы балкон киртәсе югалган); кәкре сызыклы түбәле аттик; яссы горизонталь кат ара тартыру җайланмасы; икенче катның тәрәзә уемнары янында профильле сандриклар һәм профильле тәрәзә төбе булган йөзлекләр (йөзлекләрнең өске почмаклары түгәрәк һәм сызыклардан торган геометрик абстракт композиция белән бизәлгән); икенче катның тәрәзәләре астында барельеф композиция белән бизәлгән декоратив филенкалар (геометрик (абстракт) һәм	9 нчы рәсем. Кремль урамындагы фасадның фрагментлары

	үсемлекләрдән ясалган бизәкләр белән әйләндереп алынган елан мыеклы албасты битлекләре); валикның горизонталь рәтләре өстеннән иониклар рәте урнашкан профильле кәрниз; кырыйлары калевка белән рамланган, озынайтылган кәрниз астында фризда урнашкан катлаулы формалы куыш;	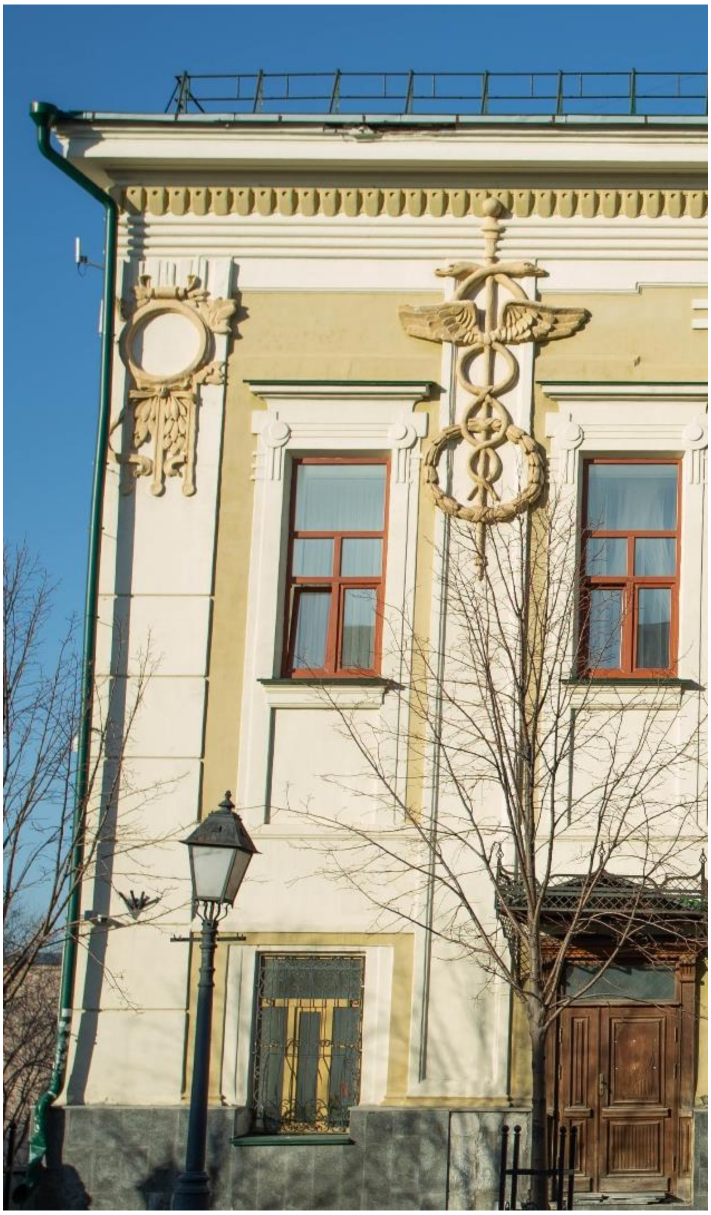 10 нчы рәсем. Декоратив композицияле рустован көрәк 11 нче рәсем. Каннелюрлы, фризлы һәм капительле стильләштерелгән пилястралар

		 12 нче рәсем. Ябык киртәле ике балкон 13 нче рәсем. Кәкре өсле аттик 14 нче рәсем. Яссы, горизонталь кат арасындагы тарттыргыч

		 15 нче рәсем. 2 нче кат тәрәзәләренең йөзлекләре

		 16 нчы рәсем. Валик, иониклпрның горизонталь рәтләре төшерелгән профильле кәрниз; фризда катлаулы формалы куыш
4.2.	Кремль урамындагы ян-якларында ике ризалитлы төп фасадның үзәк өлешенең композицион чишелеше, архитектур-сәнгати бизәлеше: беренче каттагы куышларда турыпочмаклы тәрәзә уемнары, алар өстендә рустовланган арка сыман аркылы ятмалар рәвешендәге декор; кат ара профильле билбау; икенче каттагы биек турыпочмаклы тәрәзә уемнары, , икенче катның тәрәзә уемнарын уратып алган сандриклар ярдәмендә беркетелгән профильле йөзлекләр; тәмамлаучы профильле кәрниз;	 17 нче рәсем. Керемль урамындагы фасадның урта өлешенең гомуми күренеше 18 нче рәсем. 1 нче кат тәрәзә уемнары

		 19 нчы рәсем. Кронштейннарда сандриклар белән йөзлекләр, икенче катның тәрәзә уемнары
4.3.	Кремль урамындагы төп фасадның уң ягының композицион чишелеше (тугыз тәрәзә күчәрле фасад), архитектур-сәнгати бизәлеше: беренче һәм икенче катларның урнашкан турыпочмаклы тәрәзә уемнары; беренче катның дүрт тәрәзә уемының өске кыры квадратлар торган билбау белән бизәлгән; кат араларында профильле пояс; чыгып торган яссы билбау, тәрәзә төбендәге тумбалар - икенче катның тәрәзә уемнары астында; профильле биек түбә кәрнизе	 20 нче рәсем. Кремль урамындагы фасадның уң як өлеше 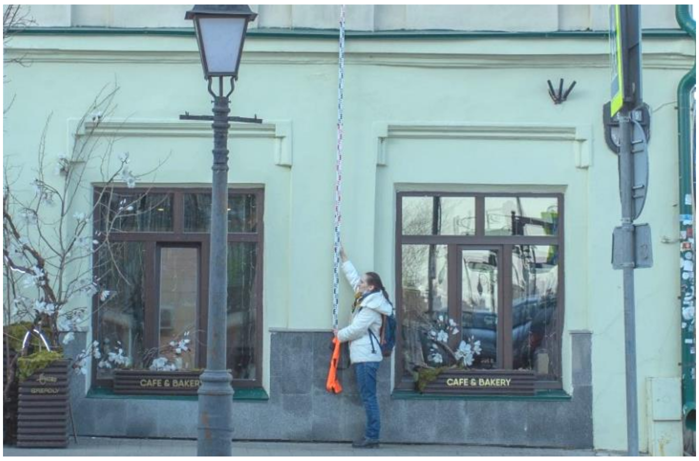 21 нче рәсем. 1 нче катның тәрәзә уемнары; кат арасындагы профильле билбау

		 22 нче рәсем. Чыгып торган яссы пояс, тәрәзә төбендәге тумбалар; югары профильле түбә кәрнизе
4.4.	Чернышевский урамындагы фасадның композицион чишелеше, архитектура-сәнгати бизәлеше: беренче һәм икенче катлардагы куышларда урнашкан турыпочмаклы тәрәзә уемнары; беренче каттагы сул куышның өске кыры почмаклар квадратлар белән бизәлгән билбау; беренче кат биеклегендә урнашкан «колаклы» яссы йөзлекләр; профильле рәвешендәге кат арасын тоташтыру җайланмасы; түбә астындагы профильле кәрниз; икенче каттагы тәрәзә уемнары астында урнашкан, дивар яссылыгыннан чыгып торган тәрәзә төбе тумбалары.	 23 нче рәсем. Чернышевский урамындагы фасад

		 24 нче рәсем. 1 нче кат тәрәзә уемнары
4.5.	Сигез тәрәзә күчәре булган, тәбәнәк ике катлы төньяк-көнчыгыш фасадның композицион чишелеше, архитектур-сәнгати бизәлеше: беренче һәм икенче катларда турыпочмаклы тәрәзә уемнары; беренче, икенче һәм подвал катларында тәрәзә һәм ишек уемнары урнашкан куышлар; подвал биеклегендәге аскы кыры аркалы булган, яссы филенка рәвешендәге декоратив элемент; беренче кат куышларында «колаклы» яссы йөзлек; югары профильле түбә кәрнизе	 25 нче рәсем. Ишегалды фасадының гомуми күренеше 26 нчы рәсем. «Колаклы»яссы йөзлекле тәрәзә уемнары 27 нче рәсем. Аркалы куышлы, яссы филенка

		рәвешендәге декоратив элемент
4.6.	Төньяк-көнчыгыш фасадның төп өлешенең композицион чишелеше, архитектур-сәнгати бизәлеше: мансард катындагы, квадрат формадагы тәрәзә уемнары; икенче каттагы биек турыпочмаклы тәрәзә уемнары; беренче кат биеклегендә урнашкан аркалы аркылы тәрәзә уемнары; өске подвал биеклегендә урнашкан турыпочмаклы биек булмаган тәрәзә уемнары; ике подвал биеклеге булган, фасадның урта өлешендә, подваллар биеклегендә урнашкан, аркалы түбә белән тәмамлана торган өч зур куыш; куышлар арасындагы калаклар; беренче һәм икенче катларның тәрәзә уемнары астында, тәрәзә төбе биеклегендә уза торган профильле билбаулар; икенче катның биек тәрәзә уемнарын уратып алган, сандрик белән бизәлгән профильле йөзлекләр; профильле биек түбә кәрнизе;	 28 нче рәсем. Ишегалды фасады (Дзержинский урамына караган) 29 нчы рәсем. Аркалы өч зур куыш һәм куышлар арасындагы калаклар 30 нчы рәсем. Беренче һәм икенче катларның тәрәзә уемнарының профильле билбаулары; сандриклы профильле йөзлекләр, икенче катның тәрәзә уемнары

4.7.	Миславский урамындагы фасадның композицион чишелеше, архитектура-сәнгати бизәлеше: икенче каттагы биек турыпочмаклы тәрәзә уемнары һәм беренче каттагы турыпочмаклы тәрәзә уемнары; подвал катының чыгып торган яссылыгы; беренче кат биеклегендәге руст (югалтылган); икенче каттагы тәрәзә уемнары астындагы, тәрәзә төбеннән уза торган тумбалы нечкә декоратив пояс; икенче катның биек тәрәзә уемнарын уратып алган ике, кронштейнга беркетелгән, сандриклар белән бизәлгән профильле йөзлекләр; бинаның Кремль урамындагы почмагында өзелә торган, беренче һәм икенче катлар арасында, ике катны тарттырып торучы җайланма; югары профильле кәрниз;	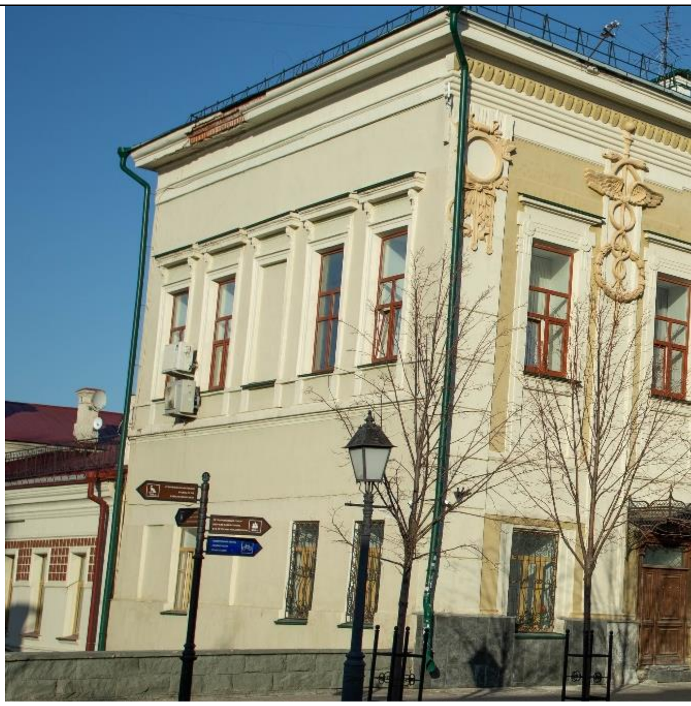 31 нче рәсем. Миславский урамындагы фасадның гомуми күренеше 32 нче рәсем. Подвал катының калкып торган яссылыгы; беренче кат дәрәҗәсендәге руст (югалтылган) 33 нче рәсем. Икенче каттагы тәрәзә уемнары астындагы тумбалы нечкә декоратив пояс; икенче каттагы тәрәзә уемнарының ике кронштейнында сандриклы профильле йөзлекләр; кат арасындагы тарттыргычлар; югары профильле түбә кәрнизе

5.	Фасад өслегенең бизәлеш материалы һәм характеры: буяулы шома штукатурка; Миславский урамындагы фасадның беренче катындагы руст (югалтылган).	 34 нче рәсем. Кремль урамындагы күренеше (фасадның эшләнеш үзенчәлеге – буялган шома штукатурка) 35 нче рәсем. Миславский урамындагы фасад (фасадларның бизәлеше – буяулы шома штукатурка); беренче каттагы руст (югалтылган) 36 нчы рәсем. Кремль урамындагы күренеш (фасадларның бизәлеше – буяулы шома штукатурка) 37 нче рәсем. Чернышевский урамындагы күренеш (фасадларны бизәү характеры – буяулы шома штукатурка)

		 38 нче рәсем. Ишегалды күренеше (фасадларның бизәлеш характеры – буяулы шома штукатурка) 39 нчы рәсем. Ишегалды фасады (фасадларның бизәлеш характеры – буяулы шома штукатурка)
6.	Тәрәзә һәм ишек уемнарының урнашу урыны, геометриясе, столяр тутыру бизәлешенең характеры (югалтылган); материалы - агач.	 40 нчы рәсем. Столяр тутырулар (архив фотографиясе, 1905-1908 еллар)

		  41 нче рәсем. Столяр тутырулар (В. С. Турин рәсеме, 1825 ел) 42 нче рәсем. Столяр тутырулар (архив фотографиясе, 1905 ел)

		  43 нче рәсем. Столяр тутырулар (архив фотографиясе, 1896-1899 еллар)
7.	Капиталь диварлар, терәк конструкцияләр һәм араталар, шул исәптән гөмбәзле араталар (сак предметы схемасы нигезендә) чикләрендә бина интерьерларының пространство-планлаштыру структурасы.	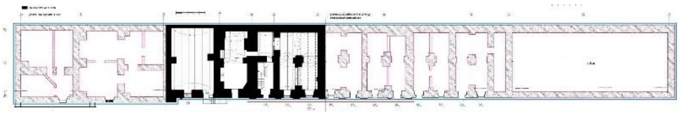 44 нче рәсем. Подвалларның аскы биеклеге 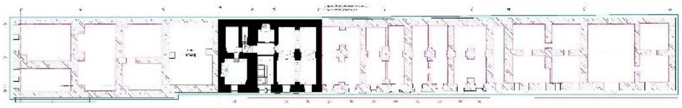 45 нче рәсем. Өске биеклектәге подвал схемасы 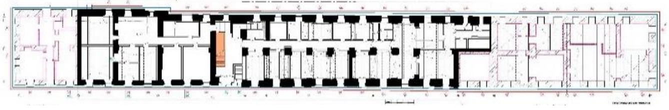 46 нчы рәсем. 1 нче кат схемасы

		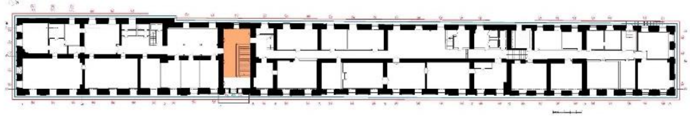 47 нче рәсем. Икенче кат схемасы 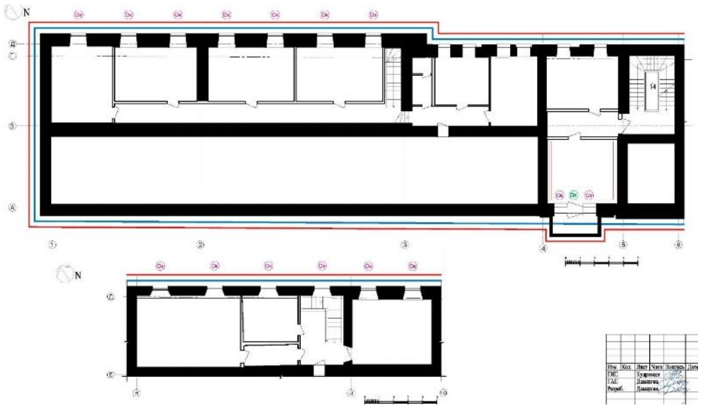 48 нче рәсем. Мансард катының схемасы
8.	Бинаның конструктив схемасы: капиталь диварлар, араталар, терәк диварлар – аларның конструкцияләре һәм материалы (кирпеч); подвал биеклегендәге цилиндр формасындагы гөмбәзләр; беренче каттагы җилкәнле, цилиндр формасындагы гөмбәзләр; икенче катның бер бүлмәсендәге металл балкалар буенча «Монье» гөмбәзләре; икенче катның яссы түшәмәләре (сак предметы схемасы буенча)	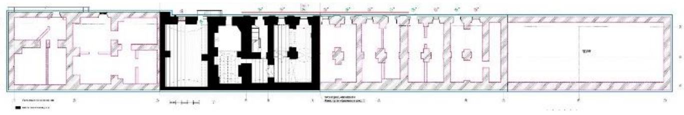 49 нчы рәсем. Гөмбәзләр (цилиндр формасындагы, җилкәнле) һәм капиталь диварлар күрсәтелгән аскы дәрәҗәдәге подвалның схемасы 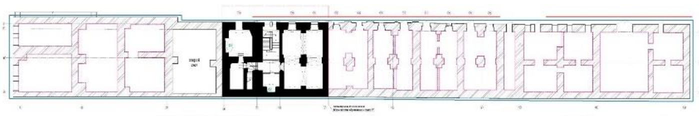 50 нче рәсем. Гөмбәзләр (цилиндр формасындагы, җилкәнле) һәм капиталь диварлар күрсәтелгән өске дәрәҗәдәге подвалның схемасы 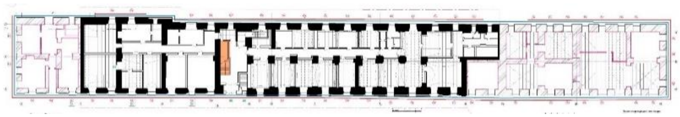 51 нче рәсем. Цилиндр формасындагы, ябык һәм җилкәнле гөмбәзле беренче кат схемасы, шулай ук балкалар буенча төзелгән гөмбәзләрдәге баскыч мәйданчыклары 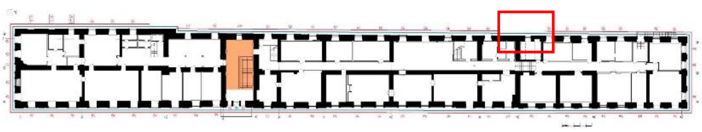 52 нче рәсем. Балкалар буенча гөмбәзле икенче кат схемасы

		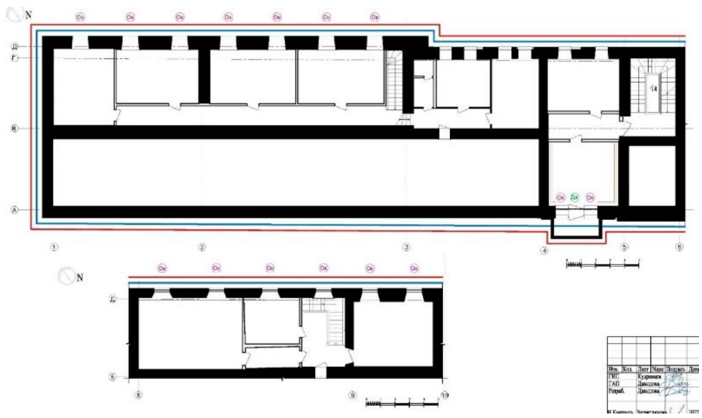 53 нче рәсем. Капиталь диварлар күрсәтелгән мансард кат схемасы
9.	Үзәк баскычның урнашу урыны (сак предметы схемасы нигезендә).	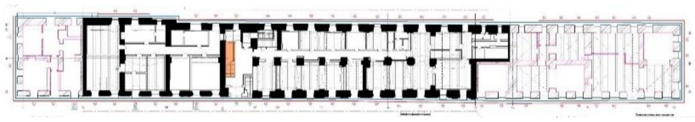 54 нче рәсем. Баскыч күрсәтелгән беренче кат схемасы 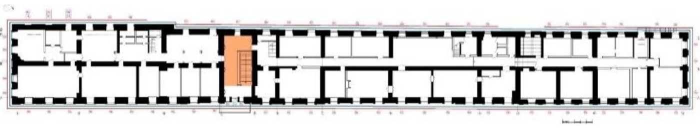 55 нче рәсем. Баскыч күрсәтелгән икенче кат схемасы
10.	Икенче кат бүлмәләредәге түшәмнең һәм мансардаларны тарттыру җайланмалары (сак предметы схемасы нигезендә).	 56 нчы рәсем. Түшәм тарттырмалары

1 нче номерлы график схема.

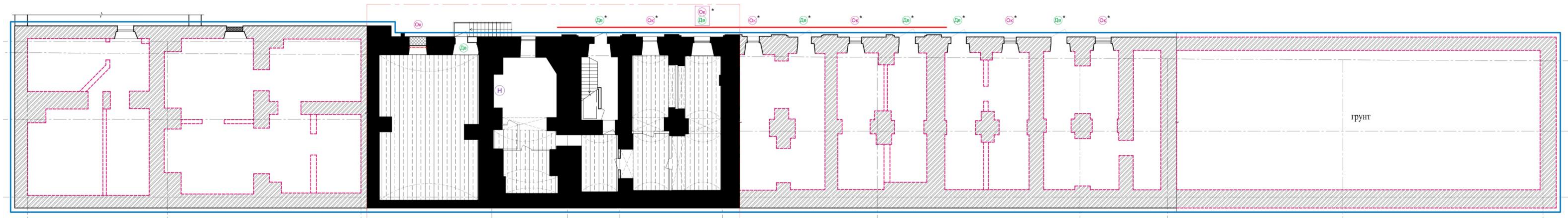

2 нче номерлы график схема.

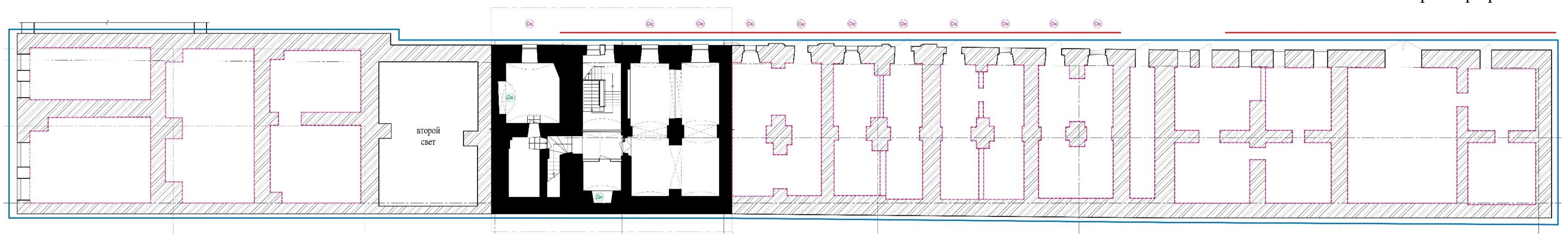

3 нче номерлы график схема.

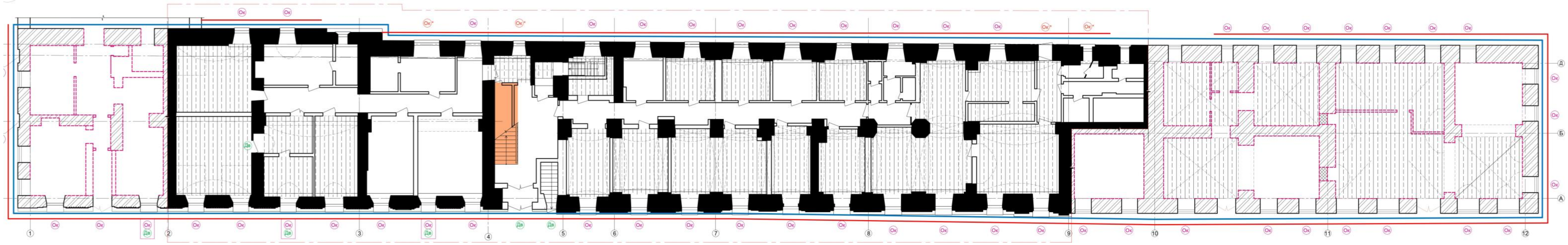

- йортның капиталь диварлары
- цилиндр формасындагы йомык кирпеч гөмбәзләр, тоттырмалы баганалар өстендәге гөмбәзләр
- Ок тәрәзә уемнарының кыйммәткә ия тарихи урнашу урыны
- Дв ишек уемнарының кыйммәткә ия тарихи урнашу урыны
- аркалы уемнарының кыйммәткә ия тарихи урнашу урыны
- Н куышларның кыйммәткә ия тарихи урнашу урыны
- тәрәзә рәшәткәсенең тарихи урнашу урыны
- Ок Дв төрле вакытта иә ишек, йә тәрәзә уемы буларак хезмәт иткән, кыйммәткә ия тарихи уем
- Ок* тәрәзә уемнарының кыйммәткә ия тарихи урнашу урыны (*зурлыкларын төгәлләү сорала)
- баскыч мәйданчыгының кыйммәткә ия тарихи урнашу урыны
- планда турыпочмаклы, рельефның үзгәрүе белән бәйле катлар төрлелегенә ия XVIII гасыр ахыры – XIX гасыр башына караган бинаның күләм-киңлек композициясе: Кремль урамы ягыннан 2 катлы, ишегалды ягыннан ярымподваллар һәм мансардасы булган 4 катлы
- XIX гасырның икенче яртысы, 1905-1908 еллар бинсы фасадларыныңның композицион чишелеше һәм архитектур-сәнгати бизәлеше
- * бинаның тикшерү өчен мөмкинлек булмаган өлешендәге капиталь диварлар; 2006 нчы елгы техник паспорт нигезендә күрсәтелгән (*бинаның әлеге өлешендә сак предметын төгәлләү сорала)
- * йолдызчык белән билгеләнгән элементлар, тикшеренүләр вакытында төгәлләштерелергә тиеш

4 нче номерлы график схема.

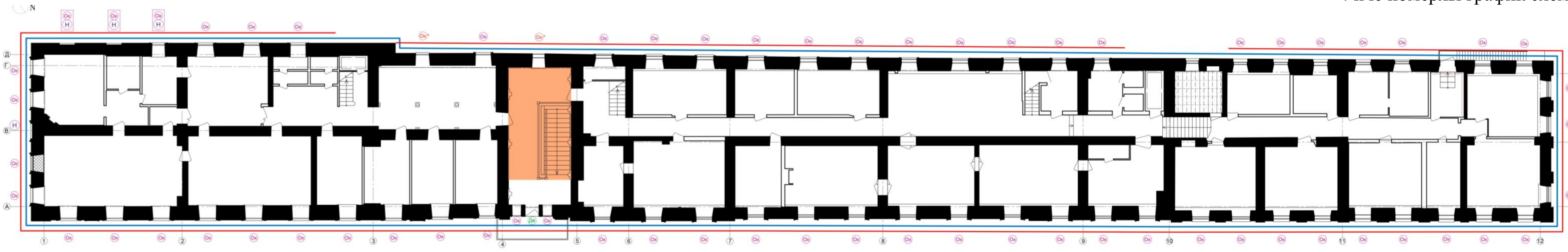

Шартлы билгеләр:

- йортның капиталь диварлары
- цилиндр формасындагы йомык кирпеч гөмбәзләр, тоттырмалы баганалар өстендәге гөмбәзләр
- тәрәзә уемнарының кыйммәткә ия тарихи урнашу урыны
- тәрәзә уемнарының кыйммәткә ия тарихи урнашу урыны (*зурлыкларын төгәлләү сорала)
- ишек уемнарының кыйммәткә ия тарихи урнашу урыны
- ябыштырма тарттырмаларның кыйммәткә ия тарихи урнашу урыны
- кыйммәткә ия тарихи уем: тәрәзә уемы яки куыш
- баскыч мәйданчыгының кыйммәткә ия тарихи урнашу урыны
- планда турыпочмаклы, рельефның үзгәрүе белән бәйле катлар төрлелегенә ия XVIII гасыр ахыры – XIX гасыр башына караган бинаның күләм-киңлек композициясе: Кремль урамы ягыннан 2 катлы, ишегалды ягыннан ярымподваллар һәм мансардасы булган 4 катлы
- XIX гасырның икенче яртысы, 1905-1908 еллар бинсы фасадларыныңның композицион чишелеше һәм архитектур-сәнгати бизәлеше
- *бинаның тикшерү өчен мөмкинлек булмаган өлешендәге капиталь диварлар; 2006 нчы елгы техник паспорт нигезендә күрсәтелгән (*бинаның әлеге өлешендә сак предметын төгәлләү сорала)

5 нче номерлы график схема.

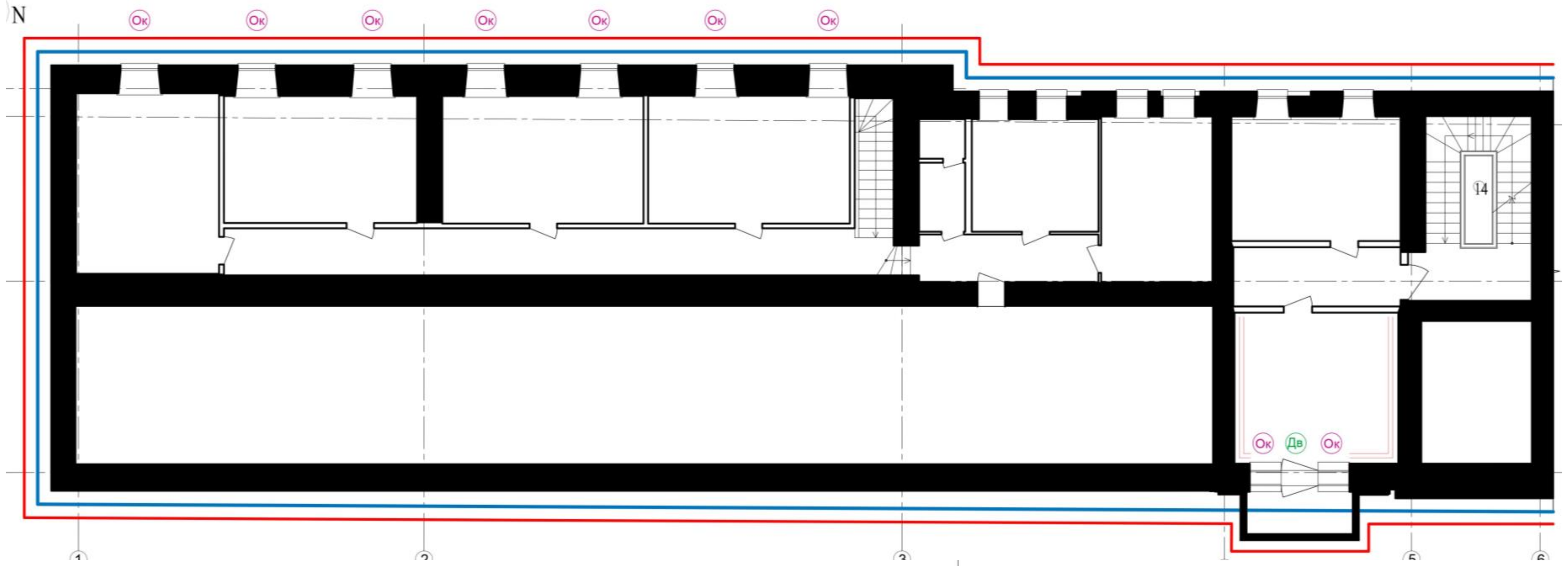

Шартлы билгеләр:

- планда турыпочмаклы, рельефның үзгәрүе белән бәйле катлар төрлелегенә ия XVIII гасыр ахыры – XIX гасыр башына караган бинаның күләм-киңлек композициясе: Кремль урамы ягыннан 2 катлы, ишегалды ягыннан ярымподваллар һәм мансардасы булган 4 катлы
- XIX гасырның икенче яртысы, 1905-1908 еллар бинсы фасадларыныңның композицион чишелеше һәм архитектур-сәнгати бизәлеше
- йортның капиталь диварлары
- тәрәзә уемнарының кыйммәткә ия тарихи урнашу урыны
- ишек уемнарының кыйммәткә ия тарихи урнашу урыны
- тарихи тарттырмаларның урнашу урыны

6 нчы номерлы график схема.

7 нче номерлы график схема.

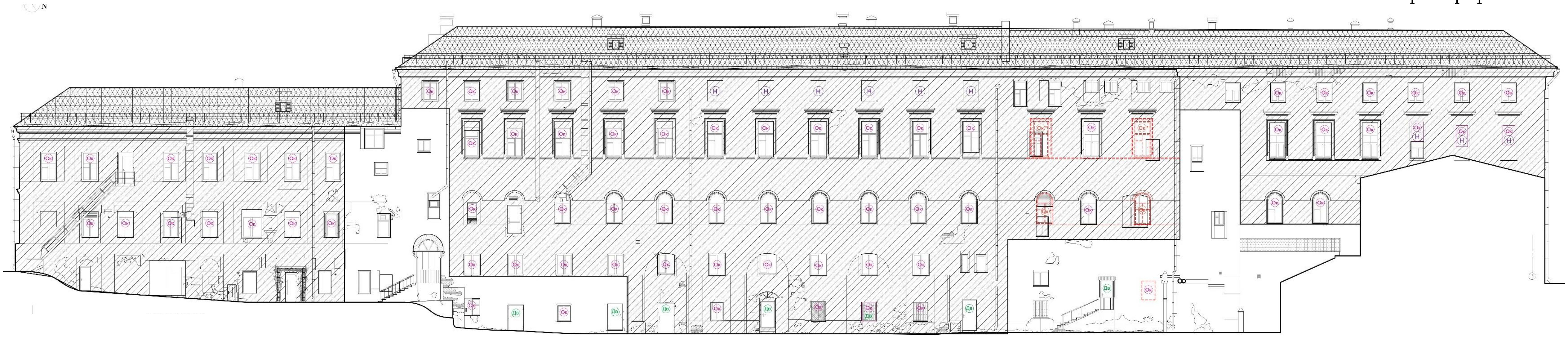

Условные обозначения:

- фасадларның кыйммәткә ия тарихи конфигурациясе
- түбәнең кыйммәткә ия тарихи конфигурациясе
- Ок — тәрәзә уемнарының кыйммәткә ия тарихи урнашу урыны
- Ок* — тәрәзә уемнарының кыйммәткә ия тарихи урнашу урыны (*зурлыкларын төгәлләү сорала)
- Дв — ишек уемнарының кыйммәткә ия тарихи
- Ок / Дв — төрле вакытта иә ишек, йә тәрәзә уемы буларак хезмәт иткән, кыйммәткә ия тарихи уем
- Н — куышларның кыйммәткә ия тарихи урнашу урыны
- Ок / Н — кыйммәткә ия тарихи уем: тәрәзә уемы яки куыш
- югалтылган тәрәзә уемнары һәм фасад элеметнлары

8 нче номерлы график схема.

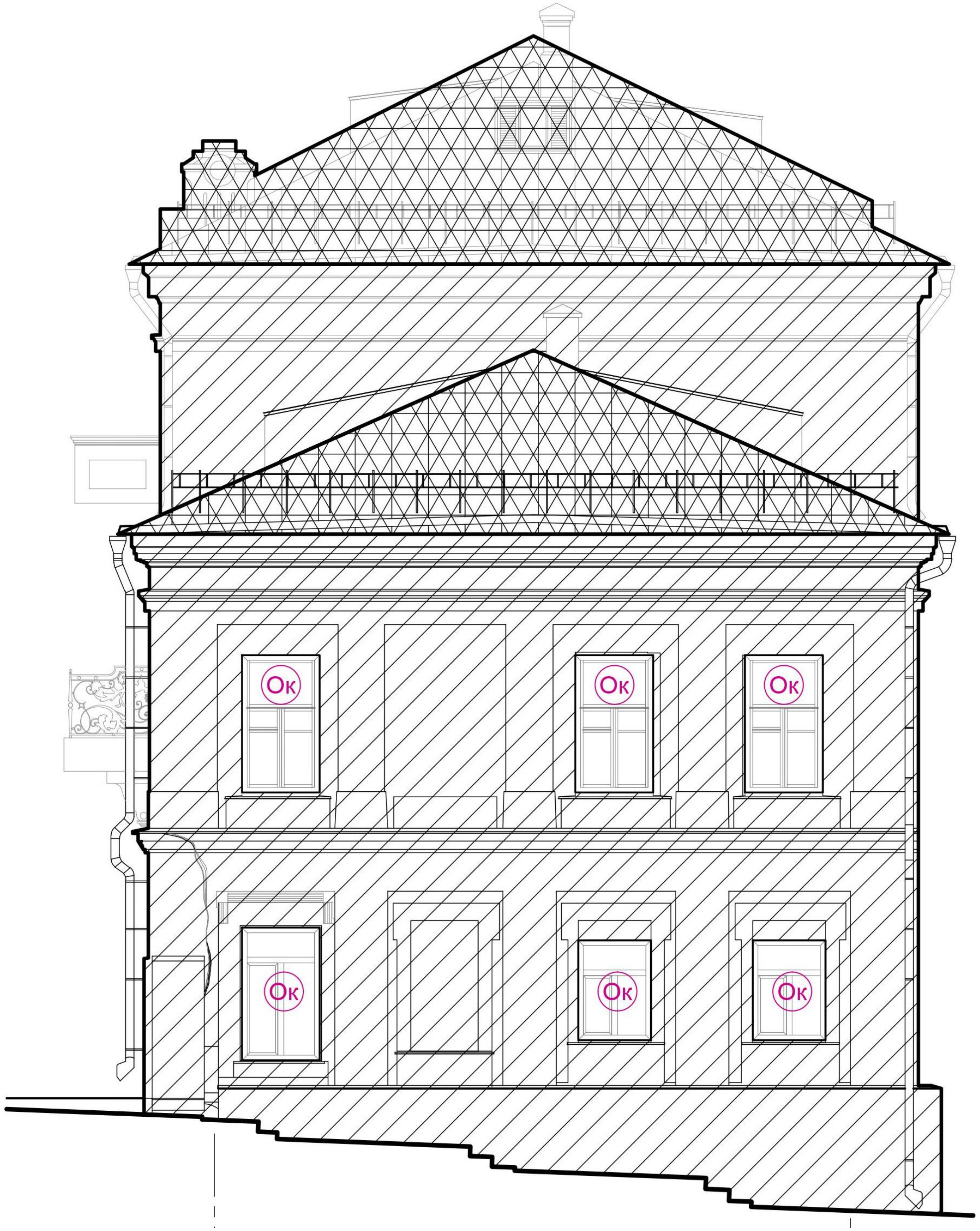

Шартлы билгеләр:

Фасадларның кыйммәткә ия тарихи конфигурациясе

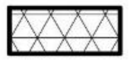
Түбәнең кыйммәткә ия тарихи конфигурациясе

Тәрәзә уемнарының кыйммәткә ия тарихи урнашу урыны

9 нчы номерлы график схема.

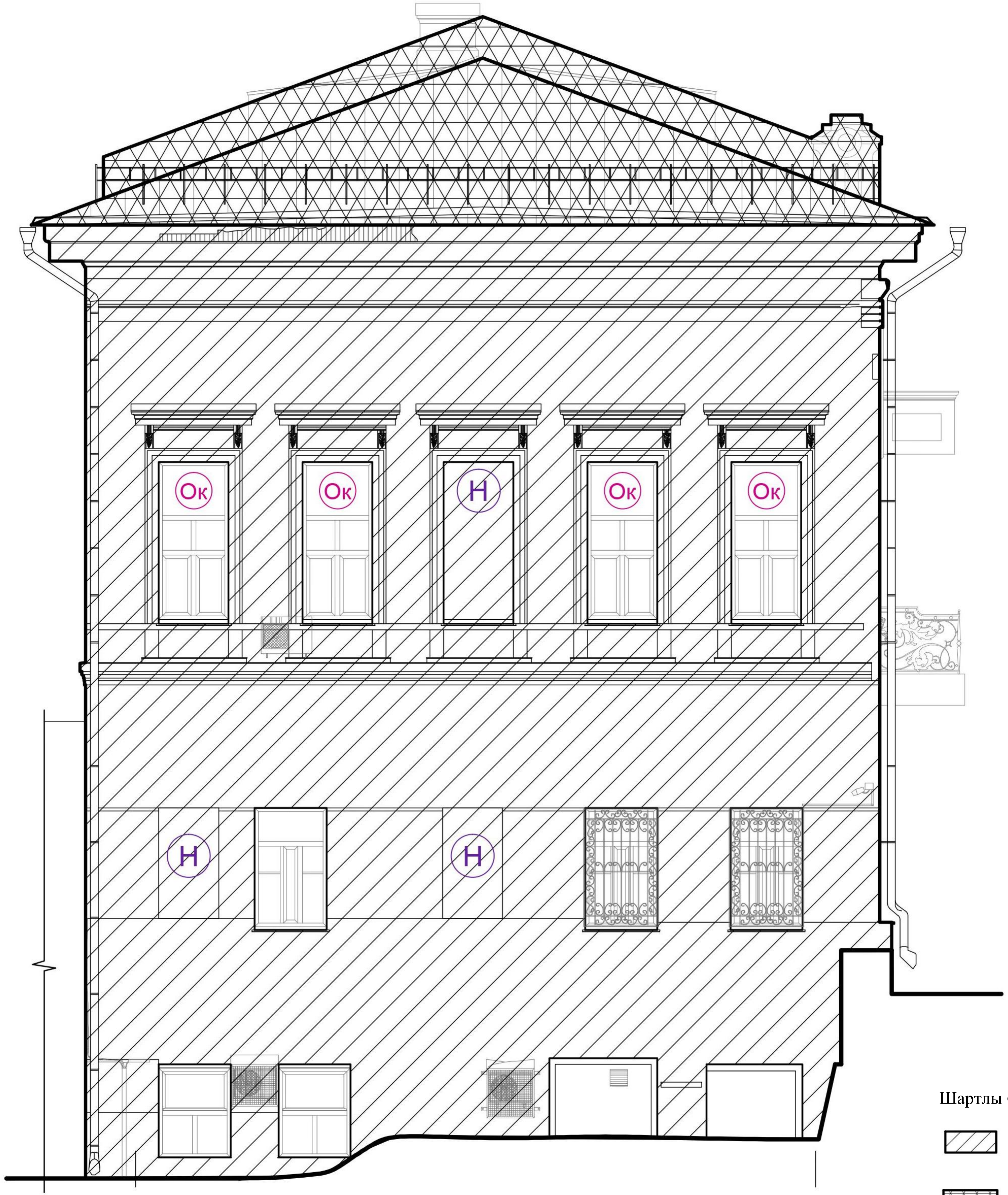

Шартлы билгеләр:

Фасадларның кыйммәткә ия тарихи конфигурациясе

Түбәнең кыйммәткә ия тарихи конфигурациясе

Ок Тәрәзә уемнарының кыйммәткә ия тарихи урнашу урыны

Н Куышларның кыйммәткә ия тарихи урнашу урыны